

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 193 (XXXVII) — Nr. 868

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 23 septembrie 2025

SUMAR

Pagina

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Decizia nr. 124 din 27 februarie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal și ale art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală	2–4
Decizia nr. 294 din 29 mai 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală	5–8

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Decizia nr. 271 din 30 iunie 2025 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	9–15
---	------

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 124

din 27 februarie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal și ale art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal și ale art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Traian Miclăuș, Societatea Universal Agrozootehnica — S.R.L. din București și Societatea Software & Hardware — S.R.L. din București în Dosarul nr. 40.494/3/2014 al Curții de Apel București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.866 D/2020.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 3 decembrie 2024, în prezența reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie, fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, când, în temeiul art. 57 și al art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 28 ianuarie 2025. La data de 28 ianuarie 2025, constatând că nu sunt prezenți toți judecătorii care au participat la dezbateri, în temeiul dispozițiilor art. 57 și ale art. 58 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, Curtea a dispus amânarea pronunțării pentru data de 27 februarie 2025, când a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Decizia penală nr. 866/A din 18 septembrie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 40.494/3/2014, **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal și ale art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Traian Miclăuș și de Societatea Universal Agrozootehnica — S.R.L. din București și Societatea Software & Hardware — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluținarea apelurilor declarate de mai mulți participanți la procesul penal, printre care și de autorii prezentelor excepții de neconstituționalitate, împotriva unei sentințe penale prin care aceștia au fost trimiși în judecată pentru comiterea infracțiunilor de complicitate la abuz în serviciu și, respectiv, de înșelăciune.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate, cu privire la dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, se susține că, în urma pronunțării de către Curtea Constituțională a Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018, prin care s-a constatat că soluția

legislativă care prevede întreruperea cursului termenului prescripției răspunderii penale prin îndeplinirea „oricărui act de procedură în cauză”, din cuprinsul dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, este neconstituțională, dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, în redactarea rămasă aplicabilă ca efect al deciziei anterior menționate, sunt lipsite de claritate, precizie și previzibilitate, fiind contrare standardelor de calitate a legii, prevăzute la art. 1 alin. (5) din Constituție și la art. 7 din Convenție. Se arată că aceeași decizie a produs efectele juridice prevăzute la art. 147 alin. (1) din Constituție, dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal nemaiputând fi aplicate. Prin urmare, chiar dacă, ulterior momentului antereferit, au fost îndeplinite acte de procedură în anumite cauze penale, acestea nu au determinat întreruperea cursului prescripției răspunderii penale și, implicit, nu au început să curgă noi termene de prescripție. Așadar, se susține că la data invocării excepției de neconstituționalitate erau aplicabile termenele generale de prescripție prevăzute la art. 154 din Codul penal care nu mai puteau fi întrerupte. Se arată că, în sensul interpretării anterior arătate, este întreaga jurisprudență a instanțelor naționale. Este invocată jurisprudența Curții Constituționale referitoare la calitatea legii, respectiv Decizia nr. 26 din 18 ianuarie 2012 și Decizia nr. 31 din 27 ianuarie 2016.

5. În ceea ce privește dispozițiile art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, se arată, în esență, că acestea sunt neconstituționale întrucât, în ipoteza schimbării încadrării juridice în faza apelului, prevederile art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală nu prevăd obligativitatea trimiterii cauzei spre rejudecare la prima instanță (ca urmare a schimbării încadrării juridice), cu consecința neasigurării dublului grad de jurisdicție în materie penală. În acest sens, se arată că schimbarea încadrării juridice determină o nouă judecare a cauzei pentru o altă infracțiune decât cea pentru care a fost sesizată prima instanță de judecată, care, în ipoteza analizată, are loc în apel; însă judecata în primă instanță nu poate fi înlocuită cu judecata în apel decât cu încălcarea dreptului la două grade de jurisdicție în materie penală. Se susține, totodată, că, deși apelul este o cale de atac integral devolutivă, în cadrul căreia instanța de control judiciar are plenitudine de jurisdicție și poate aprecia și statua asupra vinovăției inculpatului, acest efect nu implică statuarea în primă și în ultimă instanță asupra situației de fapt reținute în cadrul acțiunii penale. Se face trimitere la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la dreptul la un proces echitabil și la dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală.

6. **Curtea de Apel București — Secția I penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Referitor la dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal se arată, în esență, că, deși dispozitivul Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 nu este specific unei soluții interpretative, acesta trebuie coroborat cu considerentele acestei decizii, operațiune de interpretare din care rezultă că soluția pronunțată prin decizia anterior menționată este una interpretativă, potrivit căreia cursul

termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză. Se face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a statuat că atât dispozitivul, cât și considerentele deciziilor sale de admitere sunt general obligatorii și se impun cu aceeași forță juridică tuturor subiectelor de drept. În ceea ce privește dispozițiile art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, se arată că nu orice aspect al cauzei penale supus dezbaterilor părților este supus cerinței dublului grad de jurisdicție, ci doar acelea care pun în discuție vinovăția sau nevinovăția inculpatului. Or, încadrarea juridică nu vizează vinovăția inculpatului, ci constituie un element tehnic care are în vedere încadrarea situației de fapt, în condițiile în care doar stabilirea acesteia este supusă exigenței dublului grad de jurisdicție în materie penală.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile autorilor excepției, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal și ale art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, care, la data invocării prezentei excepții de neconstituționalitate, aveau următorul cuprins:

— Art. 155 alin. (1) din Codul penal: *„Cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză care, potrivit legii, trebuie comunicat suspectului sau inculpatului.”;*

— Art. 386 din Codul de procedură penală: *„(1) Dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea.”;*

(2) Dacă noua încadrare juridică vizează o infracțiune pentru care este necesară plângerea prealabilă a persoanei vătămate, instanța de judecată cheamă persoana vătămată și o întreabă dacă înțelege să facă plângere prealabilă. În situația în care persoana vătămată formulează plângere prealabilă, instanța continuă cercetarea judecătorească, în caz contrar dispunând încetarea procesului penal.”;

— Art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală: *„(1) Instanța, judecând apelul, pronunță una dintre următoarele soluții: (...) 2. admite apelul și: (...) b) desființează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost desființată pentru motivul că judecarea cauzei la acea instanță a avut loc în lipsa unei părți nelegal citate sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate, invocată de acea parte. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a*

fost desființată se dispune și atunci când instanța nu s-a pronunțat asupra unei fapte reținute în sarcina inculpatului prin actul de sesizare sau asupra acțiunii civile ori când există vreunul dintre cazurile de nulitate absolută, cu excepția cazului de necompetență, când se dispune rejudecarea de către instanța competentă.”

11. Ulterior sesizării Curții Constituționale cu prezenta excepție de neconstituționalitate, dispozițiile art. 386 alin. (1) din Codul de procedură penală au fost modificate prin art. I pct. 46 din Legea nr. 201/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 618 din 6 iulie 2023.

12. Având însă în vedere cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care instanța de contencios constituțional a reținut că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține ca obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate dispozițiile art. 386 din Codul de procedură penală, în redactarea lor în vigoare la data invocării prezentei excepții.

13. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului* și ale art. 21 — *Acces liber la justiție*, precum și prevederilor art. 6 și 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la un proces echitabil și la legalitatea incriminării și a pedepsei și ale art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția referitor la dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, în ceea ce privește dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal, Curtea reține că, prin Decizia nr. 358 din 26 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 565 din 9 iunie 2022, Curtea a admis excepția de neconstituționalitate și a constatat că dispozițiile art. 155 alin. (1) din Codul penal sunt neconstituționale. Prin această decizie, Curtea a reținut, în esență, că ansamblul normativ în vigoare nu oferă toate elementele legislative necesare aplicării previzibile a normei sancționate prin Decizia nr. 297 din 26 aprilie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 25 iunie 2018. Astfel, deși Curtea Constituțională a făcut trimitere la vechea reglementare, evidențiind reperele unui comportament constituțional pe care legiuitorul avea obligația să și-l însușească, aplicând cele statuate de Curte, acest fapt nu poate fi interpretat ca o permisiune acordată de către instanța de contencios constituțional organelor judiciare, de a stabili ele însele cazurile de întrerupere a prescripției răspunderii penale. În consecință, Curtea a constatat că, în condițiile stabilirii naturii juridice a Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018, precitată, ca decizie simplă/extremă, în absența intervenției active a legiuitorului, obligatorie potrivit art. 147 din Constituție, pe perioada cuprinsă între data publicării respectivei decizii și până la intrarea în vigoare a unui act normativ care să clarifice norma, prin reglementarea expresă a cazurilor apte să întrerupă cursul termenului prescripției răspunderii penale, fondul activ al

legislației nu conține vreun caz care să permită întreruperea cursului prescripției răspunderii penale.

15. Curtea a constatat că o astfel de consecință este rezultatul nerespectării de către legiuitor a obligațiilor ce îi revin potrivit Legii fundamentale și al pasivității sale, chiar și în ciuda faptului că deciziile Înaltei Curți de Casație și Justiție semnalau încă din anul 2019 practica neunitară rezultată din lipsa intervenției legislative. De asemenea, Curtea a subliniat că rațiunea care a stat la baza pronunțării Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018 nu a fost înlăturarea termenelor de prescripție a răspunderii penale sau înlăturarea instituției întreruperii cursului acestor termene, ci alinierea dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal la exigențele constituționale. Astfel, Curtea a observat că termenele de prescripție generală reglementate de dispozițiile art. 154 din Codul penal nu sunt afectate de deciziile Curții Constituționale.

16. În acest context, Curtea a reținut că situația creată prin pasivitatea legiuitorului în urma publicării deciziei de admitere amintite reprezintă o încălcare a prevederilor art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală, care consacră caracterul de stat de drept al statului român, precum și supremația Constituției. Aceasta, deoarece prevalența Constituției asupra întregului sistem normativ reprezintă principiul crucial al statului de drept. Or, garant al supremației Legii fundamentale este însăși Curtea Constituțională, prin deciziile pe care le pronunță, astfel că neglijarea constatărilor și dispozițiilor cuprinse în deciziile acestea determină fragilizarea structurii constituționale ce trebuie să caracterizeze statul de drept (a se vedea, în același sens, Decizia nr. 230 din 28 aprilie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 26 mai 2022, paragraful 20).

17. Așadar, Curtea a constatat că legiuitorul a nesocotit prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție, ignorând efectele obligatorii ale Deciziei nr. 297 din 26 aprilie 2018, cu consecința creării unui viciu de neconstituționalitate mai grav, generat de aplicarea neunitară a textului de lege „cursul termenului prescripției răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea”, care, în mod evident, nu prevede niciun caz de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale.

18. Având în vedere că, potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „nu pot face obiectul excepției prevederile

constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale” și ținând cont de faptul că Decizia nr. 358 din 26 mai 2022, precitată, a fost publicată ulterior sesizării instanței de contencios constituțional în prezenta cauză, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal a devenit inadmisibilă.

19. Nu în ultimul rând, Curtea reține că, având în vedere dispozițiile art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală, soluția de admitere a excepției de neconstituționalitate, pronunțată prin Decizia nr. 358 din 26 mai 2022, le va profita și autoarelor prezentei excepții, aceasta putând constitui temei de revizuire, conform dispoziției procesual penale anterior menționate.

20. Cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, Curtea constată că autoarele excepției, prin argumentele formulate, solicită, în realitate, Curții Constituționale modificarea dispozițiilor legale ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, în sensul reglementării unei soluții legislative distincte care să poată fi pronunțată în faza apelului, soluție care să constea în obligativitatea trimiterii cauzei spre rejudecare la prima instanță, ca urmare a schimbării încadrării juridice a faptei reținute în sarcina inculpatului de către instanța de apel. Autoarele prezentei excepții apreciază că doar astfel poate fi asigurat standardul dublului grad de jurisdicție în materie penală, astfel cum acesta este reglementat la art. 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

21. Însă modificarea și completarea dispozițiilor Codului de procedură penală este de competența exclusivă a Parlamentului, conform dispozițiilor art. 61 alin. (1) din Constituție, excedând competenței Curții Constituționale, care, potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului”.

22. Pentru aceste motive, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 155 alin. (1) din Codul penal, excepție ridicată de Traian Miclăuș în Dosarul nr. 40.494/3/2014 al Curții de Apel București — Secția I penală.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 386 cu referire la cele ale art. 421 alin. (1) pct. 2 lit. b) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Societatea Universal Agrozootehnică — S.R.L. din București și Societatea Software & Hardware — S.R.L. din București în Dosarul nr. 40.494/3/2014 al Curții de Apel București — Secția I penală. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția I penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 27 februarie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 294

din 29 mai 2025

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b)
din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală**

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Nicoleta-Ecaterina Eucarie.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală în privința sintagmei „după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită”, excepție ridicată de Alen Daniel Moisin în Dosarul nr. 1.562/175/2020/a1 al Tribunalului Alba — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.800 D/2021.

2. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 3.529 D/2021, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Remus Vinț în Dosarul nr. 2.950/175/2021/a1 al Judecătoriei Aiud. La apelul nominal lipsește autorul excepției. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

4. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele sus-menționate, din oficiu, pune în discuție conexarea celor două dosare.

5. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu măsura conexării cauzelor. Curtea, în temeiul dispozițiilor art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 3.529 D/2021 la Dosarul nr. 2.800 D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În susținerea caracterului constituțional al art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal este invocată Decizia Curții Constituționale nr. 878 din 15 decembrie 2020, iar în privința excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală sunt invocate Deciziile Curții Constituționale nr. 638 din 17 octombrie 2017 și nr. 63 din 24 februarie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea penală nr. 41 din 19 octombrie 2020 și prin Încheierea penală nr. 112 din 27 octombrie 2021, pronunțate în dosarele nr. 1.562/175/2020/a1 și nr. 2.950/175/2021/a1,

Tribunalul Alba — Secția penală și Judecătoria Aiud au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alen-Daniel Moisin și de Remus Vinț în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri de liberare condiționată în cazul pedepsei închisorii.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal creează discriminare între persoanele condamnate la pedeapsa închisorii și cele condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață, sub aspectul dreptului de a cere liberarea condiționată, deoarece în privința acestora din urmă dispozițiile art. 99 alin. (1) lit. b) din Codul penal nu prevăd condiția ca cel condamnat să se afle în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis. De asemenea, se susține că dispozițiile legale criticate discriminează persoanele condamnate care execută pedeapsă cu închisoarea în regim deschis și semideschis în raport cu cele care execută pedeapsă cu închisoarea în regim închis, oferindu-le doar celor dintâi posibilitatea de a cere să fie liberate condiționat. Totodată, se arată că textul criticat condiționează acordarea liberării condiționate de un fapt exterior procedurii de soluționare a cererii formulate în acest sens, aspect ce constituie o încălcare a accesului liber la justiție.

9. Tribunalul Alba — Secția penală și Judecătoria Aiud opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată, în esență, că dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal prevăd pentru acordarea liberării condiționate din pedeapsa închisorii condiția ca cel condamnat să se afle în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis, fără ca, prin aceasta, să creeze discriminare între persoanele condamnate sub aspectul posibilității acestora de a solicita liberarea condiționată în funcție de regimul în care execută pedeapsa închisorii, întrucât regimul executării pedepsei constituie un criteriu obiectiv și rațional, care permite instanței să aprecieze cu privire la conduita persoanei condamnate în perioada executării pedepsei. Mai mult, se arată că Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispune de organele judiciare în cursul procesului penal prevede în mod clar regimul juridic al fiecărei forme de executare a pedepselor privative de libertate.

10. În ceea ce privește dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, se arată că acestea nu încalcă principiul egalității în drepturi și nici accesul liber la justiție, întrucât, în funcție de particularitățile fiecărei cauze, instanța care soluționează cererea de recuzare poate aprecia care este perioada de timp după care cererea de liberare condiționată poate fi reînnoită.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare a fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

12. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, în Dosarul nr. 2.800 D/2021, îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală în privința sintagmei „după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită”. Din analiza excepției de neconstituționalitate, Curtea deduce însă că autorul critică, în realitate, prevederile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală. Obiectul excepției de neconstituționalitate, în Dosarul nr. 3.529 D/2021, îl constituie dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală.

15. Textele criticate au următorul cuprins:

— Art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal: „(1) *Liberarea condiționată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă: (...) b) cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis; (...)*”;

— Art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală: „(2) *Când instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită. Termenul nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii.*”

16. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 20 — *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 22 — *Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, precum și prevederilor art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la interdicerea discriminării.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală au mai format obiectul controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, Curtea Constituțională pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 626 din 21 noiembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 5 aprilie 2024, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

18. Prin Decizia nr. 626 din 21 noiembrie 2023, precitată, paragrafele 13-24, examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal, Curtea a reținut că liberarea condiționată nu constituie un drept recunoscut condamnatului de a nu executa pedeapsa până la termen, ci un instrument juridic prin care instanța de judecată constată că nu mai este necesară continuarea executării pedepsei în regim de detenție până la împlinirea integrală a duratei stabilite prin condamnare, întrucât condamnatul, prin conduita avută pe toată durata executării pedepsei, dovedește că a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, iar liberarea sa anticipată nu prezintă niciun pericol pentru colectivitate. Curtea a reținut, astfel, că liberarea condiționată

nu este un drept fundamental, ci doar o posibilitate care se aplică facultativ, dacă sunt îndeplinite și constatate de către instanță condițiile legale, măsura constituind un stimulent important pentru reeducarea celui condamnat.

19. Sub aspectul condițiilor de acordare a liberării condiționate, Curtea a reținut că normele penale în vigoare prevăd că aceasta poate fi dispusă dacă, pe lângă celelalte condiții impuse de legiuitor, cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis. Astfel, Curtea a reținut că regimul inițial de executare a pedepsei închisorii se stabilește potrivit dispozițiilor art. 39 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013, de către Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate, la prima întrunire a acesteia, după terminarea perioadei de carantină și observare sau după aplicarea regimului provizoriu. La stabilirea regimului de executare se au în vedere durata pedepsei privative de libertate, gradul de risc al persoanei condamnate, antecedentele penale, vârsta și starea de sănătate ale persoanei condamnate, conduita acesteia, pozitivă sau negativă, inclusiv în perioadele de detenție anterioare, nevoile identificate și abilitățile persoanei condamnate, necesare includerii în programe educaționale, de asistență psihologică și asistență socială, respectiv disponibilitatea persoanei condamnate de a presta muncă și de a participa la activități educative, culturale, terapeutice, de consiliere psihologică și asistență socială, moral-religioase, instruire școlară și formare profesională. Regimul de maximă siguranță se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa detențiunii pe viață și persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de 13 ani, precum și celor care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului [art. 34 alin. (1) din Legea nr. 254/2013], iar regimul închis se aplică inițial persoanelor condamnate la pedeapsa închisorii mai mare de 3 ani, dar care nu depășește 13 ani [art. 36 alin. (1) din Legea nr. 254/2013].

20. Potrivit art. 40 alin. (2) din Legea nr. 254/2013, Comisia pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate are obligația ca, după executarea a 6 ani și 6 luni, în cazul pedepselor cu detențiunea pe viață, și a unei cincimi din durata pedepsei cu închisoarea, să analizeze conduita persoanei condamnate și eforturile pentru reintegrare socială, întocmind un raport care se aduce la cunoștința acesteia, sub semnătură, putând dispune trecerea în regimul imediat inferior ca grad de severitate. Aceeași comisie poate dispune schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate într-unul mai sever, în orice moment al executării pedepsei, dacă persoana condamnată a comis o infracțiune sau a fost sancționată disciplinar pentru o abatere disciplinară foarte gravă sau pentru mai multe abateri disciplinare grave [art. 40 alin. (6) din Legea nr. 254/2013], iar dacă persoana condamnată a fost inclusă în categoria celor cu grad de risc pentru siguranța penitenciarului, se dispune schimbarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate în regimul de maximă siguranță [art. 40 alin. (7) din Legea nr. 254/2013]. Totodată, comisia are obligația să analizeze periodic situația persoanei condamnate, în acest caz termenul neputând fi mai mare de un an de la ultima analiză, pentru a dispune referitor la menținerea sau schimbarea regimului de executare a pedepsei. În acest context, Curtea a observat că deciziile Comisiei pentru individualizarea regimului de executare a pedepselor privative de libertate sunt supuse controlului judecătoresc, împotriva hotărârii comisiei

condamnatul putând formula plângere la judecătorul de supraveghere a privării de libertate delegate la penitenciar, în temeiul art. 40 alin. (11) din Legea nr. 254/2013, iar, împotriva încheierii prin care se soluționează plângerea, se poate formula contestație la judecătoria în circumscriptia căreia se află unitatea de penitenciar, în condițiile art. 40 alin. (13) din Legea nr. 254/2013, cu respectarea dreptului la un proces echitabil al persoanei condamnate. Curtea a reținut, totodată, că, potrivit art. 100 alin. (1) lit. a) din Codul penal, liberarea condiționată în cazul închisorii poate fi dispusă dacă, pe lângă îndeplinirea celorlalte condiții, cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani.

21. Prin urmare, Curtea a constatat că îndeplinirea condiției reglementate la art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal, referitoare la executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis, pentru a se putea dispune liberarea condiționată în cazul pedepsei închisorii, depinde de conduita persoanei condamnate, din momentul încarcerării și până la executarea porțiunii din pedeapsă ce reprezintă fracția minimă obligatorie. Cu alte cuvinte, persoanelor care execută pedeapsa închisorii în regim de maximă siguranță li se poate schimba regimul de executare a pedepsei închisorii, în urma unui comportament adecvat în penitenciar și a eforturilor depuse pentru reintegrare socială, în mod succesiv, până la regimul semideschis, după executarea a o cincime din pedeapsă în regim închis și, maximum, a încă un an de închisoare, așadar anterior executării efective a trei pătrimi din durata pedepsei. Totodată, condamnații incluși inițial în regimul de executare a pedepsei închisorii închis pot ajunge, prin hotărârea comisiei, la regim semideschis după executarea a o cincime din pedeapsă, anterior executării efective a două treimi din pedeapsă. În mod corelativ, în cazul celor care execută pedeapsa închisorii în regim semideschis sau deschis, în ipoteza pedepselor cu închisoarea de până la 3 ani, regimul de executare se poate schimba într-unul superior ca grad de severitate în cazul comiterii unei infracțiuni, a unei abateri disciplinare grave sau a mai multor abateri disciplinare grave.

22. Așadar, cadrul normativ relativ la executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal reglementează suficiente garanții pentru ca, în situația unei conduite adecvate în penitenciar, condamnații să poată ajunge la regim semideschis și deschis pentru a putea beneficia de liberarea condiționată, anterior executării fracției minime obligatorii din pedeapsă.

23. În aceste condiții, Curtea nu a reținut încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. În acest sens, Curtea a făcut referire la jurisprudența sa, potrivit căreia art. 16 din Constituție vizează egalitatea în drepturi între cetățeni în ceea ce privește recunoașterea în favoarea acestora a unor drepturi și libertăți fundamentale, nu și identitatea de tratament juridic asupra aplicării unor măsuri, indiferent de natura lor (Decizia nr. 53 din 19 februarie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 3 aprilie 2002, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, și Decizia nr. 323 din 30 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 467 din 29 iunie 2015, paragraful 16). Totodată, Curtea a statuat că este atributul exclusiv al legiuitorului stabilirea condițiilor în care poate fi acordată liberarea condiționată și a mijloacelor de stimulare a condamnaților

în vederea îndeplinirii scopurilor pedepsei, liberarea condiționată nefiind un drept al acestora, ci doar o vocație pe care o au, prin voința legiuitorului.

24. În ceea ce privește dispozițiile art. 587 alin. (2) fraza finală din Codul de procedură penală, Curtea a reținut că liberarea condiționată este o modalitate de individualizare a executării detențiunii pe viață și a pedepsei închisorii, fără lipsire de libertate, acordată prin hotărâre definitivă a instanței de judecată drept urmare a îndeplinirii de către persoana condamnată a condițiilor impuse în privința conduitei sale pe timpul executării fracției obligatorii din pedeapsă, precum și sub rezerva îndeplinirii integrale, sub controlul serviciului de probațiune, pe durata termenului de supraveghere, a măsurilor și obligațiilor prevăzute de lege și impuse prin hotărârea judecătorească de acordare a liberării condiționate. Curtea a observat că instituția liberării condiționate, astfel cum este reglementată în Codul penal în vigoare, este substanțial diferită de cea prevăzută de Codul penal din 1969, atât sub aspectul condițiilor de acordare, cât și sub aspectul condițiilor de reintegrare socială a persoanelor condamnate. Astfel, dacă dispozițiile Codului penal din 1969 impuneau persoanei condamnate doar condiția de a nu săvârși alte infracțiuni, prevederile Codului penal în vigoare au în vedere nevoia de reintegrare socială a persoanelor eliberate condiționat, pe timpul termenului de supraveghere, prin impunerea unor măsuri și obligații.

25. Așa fiind, Curtea a constatat că liberarea persoanei condamnate înaintea epuizării termenului de executare a pedepsei este un beneficiu prevăzut de lege, și nu un drept. Acordarea acestui beneficiu este lăsată de legiuitor la aprecierea instanței de judecată, care va analiza, conform prevederilor art. 587 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 99 alin. (1) și, respectiv, ale art. 100 alin. (1) din Codul penal, precum și potrivit dispozițiilor art. 97 din Legea nr. 254/2013, îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea penală pentru dispunerea acestui beneficiu. În acest sens, Curtea a observat că art. 99 alin. (1) din Codul penal prevede că liberarea condiționată, în cazul detențiunii pe viață, poate fi dispusă dacă: cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detențiune; cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei; cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate. Totodată, art. 100 alin. (1) din Codul penal prevede că liberarea condiționată, în cazul pedepsei închisorii, poate fi dispusă dacă: cel condamnat a executat cel puțin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depășește 10 ani, sau cel puțin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai mari de 10 ani; cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis; cel condamnat a îndeplinit integral obligațiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedește că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; instanța are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate.

26. Prin urmare, Curtea a reținut că, atât în ipoteza liberării condiționate dispuse cu privire la o persoană care a fost condamnată la pedeapsa închisorii, cât și în cazul liberării condiționate ca formă de individualizare a pedepsei detențiunii pe viață, instanța judecătorească competentă să analizeze cererea de liberare condiționată nu este investită doar pentru a verifica formal faptul că fracțiile de pedeapsă prevăzute la art. 99 alin. (1) lit. a) și, respectiv, la art. 100 alin. (1) lit. a) din Codul penal au fost executate, ci pentru a aprecia cu privire la

îndeplinirea tuturor condițiilor reglementate la art. 99 alin. (1) și, respectiv, la art. 100 alin. (1) din Codul penal, iar una dintre aceste condiții, în ambele ipoteze juridice analizate, este aceea ca instanța să aibă convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat și se poate reintegra în societate. Or, aceasta din urmă este o apreciere proprie, de natură concludivă, a instanței judecătorești, formată ca urmare a analizării celorlalte condiții reglementate pentru dispunerea liberării condiționate.

27. Curtea a constatat, totodată, că simpla împlinire a termenului reprezentând fracția de pedeapsă ce trebuie executată pentru acordarea liberării condiționate nu îi conferă persoanei condamnate dreptul de a fi pusă în libertate, conform art. 100-106 din Codul penal. În aceste condiții, dispozițiile art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală și cele ale art. 97 alin. (11) din Legea nr. 254/2013 prevăd că, dacă instanța constată că nu sunt îndeplinite condițiile pentru acordarea liberării condiționate, prin hotărârea de respingere fixează termenul după expirarea căruia propunerea sau cererea va putea fi reînnoită, termen care nu poate fi mai mare de un an și curge de la rămânerea definitivă a hotărârii.

28. Curtea a reținut, de asemenea, că termenul fixat de instanța de judecată după a cărei expirare cererea sau propunerea de liberare condiționată poate fi reînnoită și care poate fi de cel mult un an este lăsat la aprecierea instanței, aspect ce se încadrează în logica mecanismului dispunerii liberării condiționate, care include o apreciere proprie a instanței cu privire la îndreptarea persoanei condamnate și la capacitatea acesteia de a se integra în societate. Această apreciere are la bază datele și informațiile din procesul-verbal întocmit de comisia pentru liberare condiționată cu prilejul formulării propunerii de liberare condiționată, documentele care atestă mențiunile cuprinse în procesul-verbal anterior precizat, precum și orice alte informații furnizate de administrația penitenciarului, ce relevă conduita persoanei condamnate în perioada executării fracției obligatorii de pedeapsă. Prin urmare, în acord

cu particularitățile fiecărei situații concrete, instanța investită cu soluționarea cererii de liberare condiționată, dacă constată că persoana condamnată nu îndeplinește condițiile legale pentru dispunerea acestei forme de executare a pedepsei, stabilește un interval de timp, care va curge de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești de respingere a cererii de liberare condiționată, timp pe care îl consideră necesar pentru ca persoana în cauză să îndeplinească condițiile a căror neîndeplinire a fost constatată prin hotărârea judecătorească de respingere a cererii de liberare condiționată, termen a cărui durată va fi stabilită în funcție de natura condițiilor neîndeplinite și de timpul necesar pentru îndeplinirea lor. Cum legea nu prevede o durată minimă a termenului astfel reglementat, ci doar durata lui maximă — de un an —, acesta va putea fi un termen extrem de redus, instanța de judecată investită conform art. 587 alin. (1) din Codul de procedură penală fiind singura în măsură să aprecieze nevoia de timp pentru îndeplinirea tuturor condițiilor legale specifice instituției liberării condiționate.

29. Având în vedere aceste considerente, o eventuală amânare a liberării condiționate a persoanei condamnate, conform art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, nu reprezintă o înrăutățire a propriei situații a acesteia. Dimpotrivă, menținerea stării de detenție peste fracția de pedeapsă obligatorie, până la concurența termenului stabilit de instanța de judecată, conform textului criticat, în situația neîndeplinirii restului condițiilor prevăzute la art. 99 alin. (1) și, respectiv, la art. 100 alin. (1) din Codul penal, reprezintă o continuare a situației în care se află persoana condamnată, prin menținerea stării de detenție.

30. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea acestei jurisprudențe, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 100 alin. (1) lit. b) din Codul penal și ale art. 587 alin. (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Alen Daniel Moisin în Dosarul nr. 1.562/175/2020/a1 al Tribunalului Alba — Secția penală și de Remus Vinț în Dosarul nr. 2.950/175/2021/a1 al Judecătoriei Aiud.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Alba — Secția penală și Judecătoriei Aiud și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 29 mai 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

pentru **MARIAN ENACHE,**

în temeiul art. 426 alin. (4) din Codul de procedură civilă coroborat cu art. 14 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, semnează

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent-șef,
Cristina Teodora Pop

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 271

din 30 iunie 2025

Dosar nr. 193/1/2025

Mariana Constantinescu	— vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	— președintele Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Dascălu	— judecător la Secția I civilă
Mariana Hortolomei	— judecător la Secția I civilă
Diana Florea Burgazli	— judecător la Secția I civilă
Gheorghe Liviu Zidaru	— judecător la Secția I civilă
Cristina Dobrescu	— judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	— judecător la Secția a II-a civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefan Ioan Lucaciuc	— judecător la Secția a II-a civilă
Adriana Nicolae	— judecător la Secția a II-a civilă
Alina-Irina Prisecaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Ștefania Dragoe	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Gheza Attila Farmathy	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Ionel Florea	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Veronica Dumitrache	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina-Gianina Prelipcean	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 193/1/2025, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Raluca Emilia Leote, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.960/91/2023.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților. Reclamantul a depus un punct de vedere la raport.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a dispus, prin Încheierea din 19 decembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 1.960/91/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Dacă, în interpretarea art. 211 alin. (1) și art. 282 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, forma în vigoare înainte de 1 ianuarie 2024, precum și a art. 82-86 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, raportate la dispozițiile art. 49 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură reprezintă vechime în magistratură.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

8. *Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1102 din 16 noiembrie 2022 (forma în vigoare înainte de 1.01.2024)*

Art. 211. — „(1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, indiferent de vârstă, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult se pot pensiona la cerere și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.”

Art. 282. — „(3) Persoanele care au beneficiat de vechime în magistratură în temeiul Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, își păstrează această vechime.”

9. Este de menționat că, începând cu 1 ianuarie 2024, a intrat în vigoare Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, iar art. 211 din Legea nr. 303/2022 are în prezent următorul conținut:

„Art. 211. — (1) Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării. (...)”

10. Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 303/2004)

„Art. 82. — (1) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării.

(2) Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător la Curtea Constituțională, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul de la Curtea Constituțională, judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult.”

„Art. 86. — (1) Constituie vechime în magistratură, aplicabilă și persoanelor prevăzute la art. 82 alin. (1) și (2), perioada în care judecătorul, procurorul, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1) sau magistratul-asistent a îndeplinit funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, judecător financiar, procuror financiar, consilier

de conturi în secția jurisdicțională a Curții de Conturi, auditor de justiție, personal de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), magistrat-asistent, grefier cu studii superioare juridice, avocat, notar, asistent judiciar, consilier juridic, personal de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, cadru didactic din învățământul juridic superior acreditat.”

11. Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 263/2010)

„Art. 49. — (1) În sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare perioade asimilate, în care asiguratul:

- a) a beneficiat de pensie de invaliditate;
- b) a urmat cursurile de zi ale învățământului universitar, organizat potrivit legii, pe durata normală a studiilor respective, cu condiția absolvirii acestora cu diplomă;
- c) a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită, a fost concentrat, mobilizat sau în prizonierat; (...)”

12. Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 46/1996)

„Art. 1. — Toți cetățenii țării au dreptul și obligația să apere România.”

„Art. 3. — Serviciul militar este obligatoriu pentru toți bărbații, cetățeni români, și se îndeplinește în următoarele forme:

- a) ca militari în termen;
- b) ca militari cu termen redus;
- c) ca rezerviști concentrați sau mobilizați.

Sunt considerați în serviciul militar și cetățenii români, bărbați și femei, care fac parte din cadrele în activitate, elevii și studenții instituțiilor militare de învățământ și militarii angajați pe bază de contract.

Timpul cât o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept

13. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Vrancea — Secția I civilă la 19 decembrie 2023 în Dosarul nr. 1.960/91/2023, reclamantul S.D.M. a formulat contestație împotriva Deciziei nr. xxx din 4.12.2023, emisă de pârâta Casa Teritorială de Pensii Brașov, privind respingerea cererii de acordare a pensiei de serviciu cu regimul unei pensii pentru limită de vârstă în baza art. 211 alin. (1)-(3) din Legea nr. 303/2022, solicitând anularea deciziei și obligarea pârâtei la emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de pensionare, în sensul stabilirii dreptului său la pensia de serviciu începând cu data de 13 noiembrie 2023.

14. Tribunalul Vrancea, prin Sentința civilă nr. 203 din 16.05.2024, a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

15. Tribunalul a reținut că dispozițiile art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 sunt identice cu cele ale art. 211 din Legea nr. 303/2022 în ceea ce privește enumerarea funcțiilor a căror vechime, dacă ar fi fost exercitate de judecător, ar fi considerată vechime în magistratură.

16. Analizând coroborat dispozițiile de mai sus, prima instanță a reținut că legiuitorul a recunoscut ca fiind vechime în magistratură și activitatea prestată de judecător sau procuror înainte de numirea în calitate de magistrat, în funcția de consilier juridic, însă, în ceea ce îl privește pe reclamant, legiuitorul a menționat o vechime în funcție, și nu în muncă.

17. A apreciat că vechimea în muncă și vechimea în specialitate sunt două noțiuni distinct reglementate cărora li se aplică reguli specifice și nu se pot confunda, deoarece vechimea în muncă nu este vechime în specialitate, cum este în cazul stagiului militar obligatoriu efectuat, dar, în schimb, toată vechimea în specialitate este și vechime în muncă.

18. Prima instanță a conchis că perioada în care reclamantul a desfășurat stagiul militar obligatoriu este vechime în muncă, așa cum se prevede la art. 3 din Legea nr. 46/1996, dar care nu reprezintă vechime în specialitatea de consilier juridic.

19. Împotriva acestei sentințe reclamantul a declarat apel, prin care a susținut, în esență, că, potrivit art. 3 alin. (6) din Legea nr. 446/2006, perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale.

20. În opinia sa, trebuie reținută, *mutatis mutandis*, interpretarea obligatorie dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prin Decizia nr. 11 din 20 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 aprilie 2023, în special cele statuate prin considerentele acestei decizii.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

21. Instanța de sesizare a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) raportat la art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât litigiul are ca obiect stabilirea și/sau plata drepturilor de pensie ale personalului plătit din fonduri publice, soluționarea pricinii depinde de lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 211 alin. (1) și art. 283 din Legea nr. 303/2022, forma nemodificată prin Legea nr. 282/2023, raportate la dispozițiile art. 49 din Legea nr. 263/2010 și art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996, iar asupra acestei chestiuni de drept Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

22. Apelantul-reclamant consideră că nu este îndeplinită condiția prevăzută de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât prin Decizia nr. 11 din 20 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 aprilie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că perioada efectuării stagiului militar obligatoriu, după numirea în magistratură, reprezintă vechime în magistratură, situația dedusă judecății în prezentul litigiu fiind echivalentă.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

23. Instanța de trimitere a reținut că legea specială privind statutul magistraților (Legea nr. 303/2004, respectiv Legea nr. 303/2022) nu face referire expresă la situația persoanei care îndeplinea funcția de consilier juridic, a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură.

24. Astfel, a reținut că se poate interpreta că devin incidente normele cu caracter general, respectiv Legea nr. 263/2010, ambele având același rang, raportat la prevederile exprese ale art. 1 și art. 3 alin. 3 din Legea nr. 46/1996, care au reglementat, *illo tempore*, obligativitatea stagiului militar (punând astfel persoana respectivă în situația de a desfășura o altă activitate decât cea specifică funcției, fără posibilitatea altei opțiuni), precum și asimilarea acestui stagiul cu vechimea în muncă.

25. Într-o a doua opinie, a susținut că se poate interpreta în sensul că dispozițiile art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 (identice cu cele ale art. 211 din Legea nr. 303/2022) recunosc ca fiind vechime în magistratură și activitatea prestată de judecător sau procuror înainte de numirea în calitate de magistrat, în funcția de consilier juridic.

26. A notat instanța că, în această interpretare, perioada în care fost efectuat stagiul militar obligatoriu este recunoscută ca vechime în muncă, dar nu reprezintă vechime în funcția de consilier juridic.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

27. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au indicat un număr mic de hotărâri judecătorești, precum și opinii teoretice, din care rezultă totuși faptul că există interpretări diferite ale problemei de drept ce formează obiectul sesizării.

28. Astfel, într-o opinie, perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură reprezintă vechime în magistratură (Curtea de Apel București, Tribunalul București, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Tribunalul Iași).

29. S-a argumentat că, în acest caz, se aplică prin analogie Decizia nr. 11 din 20 februarie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, problema fiind similară cu cea care a condus la pronunțarea acestei decizii obligatorii. Totodată, s-a apreciat că, de vreme ce legea specială privind statutul magistraților, fie Legea nr. 303/2022, fie Legea nr. 303/2004, nu face referire expresă la situația magistratului care anterior a satisfăcut stagiul militar obligatoriu și deci nu oferă o soluție legislativă pentru această ipoteză, înseamnă că actul normativ se impune a fi completat cu norma generală în domeniul protecției sociale, respectiv Legea nr. 263/2010, ambele având același rang, de legi organice, ținându-se seama totodată și de prevederile exprese ale art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996, care au reglementat obligativitatea stagiului militar, punând astfel pe consilierul juridic, devenit ulterior magistrat, în situația de desfășura o altă activitate decât cea specifică funcției alese, fără posibilitatea altei opțiuni, precum și asimilarea acestui stagiul cu vechimea în muncă.

30. În acest sens a fost indicată Decizia civilă nr. 800 din 17 octombrie 2023, pronunțată de Curtea de Apel Galați în Dosarul nr. 165/113/2023, definitivă, prin care a fost admisă acțiunea și s-a constatat că perioada în care contestatorul a efectuat stagiul militar obligatoriu (perioadă în care acesta era avocat) constituie vechime în magistratură, reținându-se în esență că sunt aplicabile considerentele Deciziei nr. 11 din 20 februarie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție și dispozițiile art. 3 din Legea nr. 46/1996 potrivit cărora perioada satisfacerii stagiului militar obligatoriu constituie vechime în muncă.

31. Într-o altă opinie, s-a reținut că perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură nu reprezintă vechime în magistratură (Curtea de Apel Alba Iulia, Tribunalul Giurgiu, Tribunalul Călărași, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Tribunalul Vaslui, Tribunalul Vrancea).

32. S-a argumentat că dispozițiile art. 211 din Legea nr. 303/2022 recunosc ca fiind vechime în magistratură și activitatea prestată de judecător sau procuror înainte de numirea în calitate de magistrat, în funcția de consilier juridic. Legiuitorul a făcut referire în mod expres la vechimea în funcție, fiind importantă distincția dintre diferite specii ale vechimii în muncă. S-a concluzionat că perioada în care a fost efectuat stagiul

militar obligatoriu este recunoscută ca vechime în muncă, așa cum prevede art. 3 din Legea nr. 46/1996, dar nu reprezintă vechime în funcția de consilier juridic.

33. În sensul acestei orientări jurisprudențiale a fost indicată Decizia nr. 539/2022 din 9 martie 2022, pronunțată de Curtea de Apel Alba Iulia — Secția I civilă în Dosarul nr. 2.603/107/2020.

34. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

35. Nu au fost identificate decizii relevante pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul exercitării controlului de constituționalitate.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

36. În mecanismele de unificare a practicii judiciare a fost identificată următoarea decizie care prezintă relevanță cu privire la soluționarea sesizării: Decizia nr. 11 din 20 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 aprilie 2023, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

37. Judecătorii-raportori au apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile este admisibilă, întrucât sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizării

38. Temeiul prezentei sesizări îl constituie prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, act normativ special care se completează cu dispozițiile de drept comun, prevăzute de art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă.

39. Potrivit art. 1 și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sesizarea instanței supreme în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile impune îndeplinirea mai multor cerințe, după cum urmează: (i) sesizarea să fie formulată în cadrul unui proces dintre cele enumerate, limitativ, la art. 1, aflat în curs de judecată în primă instanță sau în calea de atac; (ii) sesizarea să expună o chestiune de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei; și (iii) verificările să releve faptul că asupra chestiunii de drept respective instanța supremă nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

40. Încheierea de sesizare trebuie să cuprindă, totodată, și „motivele care susțin admisibilitatea sesizării potrivit dispozițiilor art. 519, punctul de vedere al completului de judecată și al părților” [art. 520 alin. (1) teza finală din Codul de procedură civilă].

41. Evaluând elementele sesizării, se constată îndeplinită prima condiție, litigiul fiind unul dintre cele enumerate de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024. Astfel, Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, titulara sesizării, a fost investită, conform legii, cu judecata apelului declarat în Dosarul nr. 1.960/91/2023 având ca obiect contestația formulată împotriva deciziei Casei Teritoriale de Pensii Brașov privind respingerea pensiei de serviciu cu regimul unei pensii pentru limită de vârstă.

42. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o

chestiune de drept ce necesită cu siguranță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecării (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, paragraful 37; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023, paragraful 42).

43. Jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, dat fiind că în preambulul acestei ordonanțe de urgență s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”. De asemenea, s-a arătat expres că noua soluție legislativă se raportează la „configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept”. În măsura în care prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu s-a derogat de la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă în ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept, acestea rămân așadar aplicabile, ca drept comun în materia sesizării pentru dezlegarea în prealabil a unei chestiuni de drept (Decizia nr. 41 din 16 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 din 21 octombrie 2024, paragrafele 62 și 63; Decizia nr. 60 din 28 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1244 din 11 decembrie 2024, paragraful 56).

44. Așadar, scopul mecanismului de unificare a practicii judiciare constă în rezolvarea dificultăților reale de interpretare a respectivelor norme juridice, dificultăți care ar putea constitui temeiul unor interpretări divergente și, prin aceasta, al practicii judiciare neunitare, astfel cum s-a reținut și sub imperiul mecanismului reglementat de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 (Decizia nr. 41 din 16 septembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1056 din 21 octombrie 2024, paragraful 65).

45. Această condiție este îndeplinită în cauză, întrucât instanța de trimitere a expus pe larg punctul său de vedere, iar hotărârile atașate sesizării, ca și punctele de vedere exprimate de instanțele solicitate în acest sens, reflectă interpretări diferite, existând premisele dezvoltării unei jurisprudențe neunitare, și, ca atare, subzistă rațiunea declanșării mecanismului hotărârii prealabile.

46. De asemenea, de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, prin raportare la motivele de apel invocate.

47. Analizând și cea de-a treia condiție de admisibilitate, se constată că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunii de drept și că aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

XI.2. Asupra fondului chestiunii de drept

48. Chestiunea de drept a cărei dezlegare a fost solicitată Înaltei Curți este aceea dacă, în interpretarea art. 211 alin. (1) și art. 282 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 (forma în vigoare înainte de data de 1.01.2024), precum și a art. 82-86 din Legea nr. 303/2024, raportate la dispozițiile art. 49 din Legea nr. 263/2010 și art. 1 și 3 din Legea nr. 46/1996, perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură reprezintă vechime în magistratură.

49. Prealabil analizei textelor de lege supuse interpretării, se impun a fi evocate dispozițiile celor două legi privind statutul judecătorilor și al procurorilor referitoare la vechimea în magistratură, ca o condiție de acces la beneficiul pensiei de serviciu.

50. Astfel, potrivit art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 (forma în vigoare înainte de data de 1.01.2024), „Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, indiferent de vârstă, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcțiile de judecător, procuror, judecător de la Curtea Constituțională, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și la Curtea Constituțională, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult se pot pensiona la cerere și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării”.

51. Ulterior datei de 1.01.2024, Legea nr. 303/2022, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 282/2023, prevede că „Judecătorii, procurorii, judecătorii de la Curtea Constituțională, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, precum și personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1), cu o vechime de cel puțin 25 de ani realizată numai în aceste funcții, se pot pensiona la împlinirea vârstei de 60 de ani și pot beneficia de o pensie de serviciu în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de media indemnizațiilor de încadrare brute lunare și a sporurilor avute în ultimele 48 de luni de activitate înainte de data pensionării. Cuantumul net al pensiei de serviciu nu poate fi mai mare de 100% din venitul net avut în ultima lună de activitate înainte de data pensionării”.

52. De asemenea, potrivit art. II din Legea nr. 282/2023, „prin derogare de la prevederile art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, pentru judecătorul, procurorul, judecătorul de la Curtea Constituțională, magistratul-asistent de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) din aceeași lege, aflat în funcție la data intrării în vigoare a prezentei legi, la calculul vechimii de cel puțin 25 de ani se poate lua în considerare, eșalonat, în funcție de anul pensionării, și o perioadă maximă de 5 ani în care judecătorul, procurorul sau magistratul-asistent ori personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 221 alin. (1) din aceeași lege a îndeplinit funcțiile de judecător financiar, procuror financiar sau consilier de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi, avocat, notar, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, grefier cu studii superioare juridice, consilier juridic sau jurisconsult, după cum urmează:

- a) în perioada 1 ianuarie 2024-31 decembrie 2031, poate fi valorificată o vechime de cel mult 5 ani în aceste funcții;
- b) în perioada 1 ianuarie 2032-31 decembrie 2039, poate fi valorificată o vechime de cel mult 4 ani în aceste funcții;
- c) în perioada 1 ianuarie 2040-31 decembrie 2047, poate fi valorificată o vechime de cel mult 3 ani în aceste funcții;
- d) în perioada 1 ianuarie 2048-31 decembrie 2054, poate fi valorificată o vechime de cel mult 2 ani în aceste funcții;
- e) în perioada 1 ianuarie 2055-31 decembrie 2061, poate fi valorificată o vechime de cel mult un an în aceste funcții”.

53. Cu privire la aceste texte de lege, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept a statuat prin Decizia nr. 90 din 25 noiembrie 2024 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 55 din 22 ianuarie 2025) că, „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 86 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 282 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, prin raportare la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, modificată prin Legea nr. 282/2023 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, perioada în care magistratul-asistent a îndeplinit funcția de avocat nu poate fi valorificată la stabilirea dreptului la pensie după data de 1.01.2024, cu excepția situației derogatorii stabilite prin art. II din Legea nr. 282/2023”.

54. Potrivit art. III din Legea nr. 282/2023, „(2) Persoanele prevăzute la art. 211 alin. (1) din Legea nr. 303/2022, cărora le-au fost emise decizii de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi, se consideră că îndeplinesc condițiile prevăzute de lege pentru a beneficia de pensia de serviciu în cuantum stabilit prin aceste decizii potrivit reglementărilor anterioare intrării în vigoare a prezentei legi. (3) Dispozițiile alin. (2) se aplică în mod corespunzător și persoanelor care au decizii de pensionare emise după data intrării în vigoare a prezentei legi în baza unor cereri înregistrate la casele de pensii înainte de data intrării în vigoare a acesteia, precum și celor care îndeplinesc condițiile de pensionare până la data intrării în vigoare a prezentei legi”.

55. Art. 282 alin. (3) din Legea nr. 303/2022 stabilește că „persoanele care au beneficiat de vechime în magistratură în temeiul Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, își păstrează această vechime”.

56. În acest sens, potrivit art. 82 alin. (1) și (2) din Legea nr. 303/2004, „Judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție, magistrații-asistenți de la Curtea Constituțională și personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi, cu o vechime de cel puțin 25 de ani în funcția de judecător ori procuror, magistrat-asistent sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și în funcția de judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a Curții de Conturi se pot pensiona la cerere și pot beneficia, la împlinirea vârstei de 60 de ani, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul reprezentată de indemnizația de încadrare brută lunară sau de salariul de bază brut lunar, după caz, și sporurile avute în ultima lună de activitate înainte de data pensionării; judecătorii, procurorii, magistrații-asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și foștii judecători și procurori financiari și consilierii de conturi de la secția jurisdicțională care au exercitat aceste funcții la Curtea de Conturi se pot pensiona la cerere, înainte de împlinirea vârstei de 60 de ani, și beneficiază de pensia prevăzută la alin. (1), dacă au o vechime de cel puțin 25 de ani numai în funcția de judecător, procuror, magistrat-asistent la Înalta Curte de Casație și Justiție și de la Curtea Constituțională sau personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor, precum și în funcția de judecător la Curtea Constituțională, judecător ori procuror financiar sau consilier de conturi de la secția jurisdicțională a

Curții de Conturi. La calcularea acestei vechimi se iau în considerare și perioadele în care judecătorul, procurorul, magistratul-asistent sau personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, precum și judecătorul de la Curtea Constituțională, judecătorul, procurorul financiar și consilierul de conturi la secția jurisdicțională a Curții de Conturi a exercitat profesia de avocat, personal de specialitate juridică în fostele arbitraje de stat, consilier juridic sau jurisconsult”.

57. Art. 86 din Legea nr. 303/2004 definește expres vechimea în magistratură, aplicabilă și persoanelor prevăzute la art. 82 alin. (1) și (2), ca „perioada în care judecătorul, procurorul, personalul de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1) sau magistratul-asistent a îndeplinit funcțiile de judecător, procuror, judecător la Curtea Constituțională, judecător financiar, procuror financiar, consilier de conturi în secția jurisdicțională a Curții de Conturi, auditor de justiție, personal de specialitate juridică prevăzut la art. 87 alin. (1), magistrat-asistent, grefier cu studii superioare juridice, avocat, notar, asistent judiciar, consilier juridic, personal de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi sau al Consiliului Legislativ, cadru didactic din învățământul juridic superior acreditat”.

58. Se constată, așadar, că legiuitorul a modificat condițiile și criteriile de acordare a pensiilor de serviciu, așa încât posibilitatea de valorificare a perioadei în care au fost exercitate și alte funcții de specialitate juridică depinde de legea aplicabilă fiecărui caz în parte.

59. În acest context legislativ, cea de-a doua parte a întrebării adresate de instanța de trimitere, referitoare la posibilitatea asimilării perioadei în care o persoană îndeplinea funcția de consilier juridic cu vechimea în magistratură, nu poate face obiectul prezentei dezlegări, necesitând o analiză de la caz la caz.

60. Mecanismul hotărârii preliminare pentru dezlegarea unei chestiuni de drept oferă o interpretare în drept cu caracter de principiu asupra unei norme legale, stabilită ca incidentă cauzei de către instanța de trimitere, și nu unor situații particulare.

61. Pentru aceste considerente se impune reformularea întrebării adresate de instanța de trimitere, prin restrângerea sa la modul de interpretare a dispozițiilor art. 49 din Legea nr. 263/2010 și a art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996, în sensul de a se stabili dacă perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu reprezintă vechime în funcția de consilier juridic.

62. Pentru a răspunde acestei întrebări se observă că art. 3 din Legea nr. 46/1996 prevede că serviciul militar este obligatoriu pentru toți bărbații, cetățeni români, iar timpul cât o persoană îndeplinește serviciul militar constituie vechime în muncă.

63. Dispoziții similare se regăsesc și în Legea nr. 446/2006 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, art. 3 alin. (6) statuând că „perioada de timp în care o persoană îndeplinește serviciul militar activ sau alternativ ori este concentrată sau mobilizată constituie vechime în serviciu ori vechime în muncă, după caz, precum și stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale.(...)”

64. Succesiv, Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială [art. 20 alin. (2) lit. a)], Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale [art. 38 alin. (1) lit. c)] și Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice [art. 49 alin. (1) lit. c)] au prevăzut expres că în sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul a satisfăcut

serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită.

65. Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale expuse anterior, perioada în care o persoană îndeplinește stagiul militar obligatoriu reprezintă vechime în muncă și, deopotrivă, stagiul de cotizare la sistemul public de asigurări sociale.

66. Ceea ce legea nu prevede expres este dacă stagiul militar reprezintă sau nu vechime în funcție/specialitate și, în cazul particular ce face obiectul sesizării, în funcția de consilier juridic.

67. În legislația națională noțiunea de „vechime în specialitate” se regăsește doar în cazul funcționarilor publici, art. 424 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, stabilind că aceasta este vechimea dobândită în temeiul unui contract individual de muncă, al unui raport de serviciu sau ca profesie liberală, demonstrată cu documente corespunzătoare de către persoana care a desfășurat o activitate într-o funcție de specialitate corespunzătoare profesiei sau specializării sale.

68. În sens larg, doctrina a definit conceptul de „vechime în funcție”/„vechime în specialitate” ca perioada de timp în care o persoană a lucrat în activități corespunzătoare funcției (meseriei) în care urmează să fie încadrată sau promovată; de fapt, este vechime în meserie (pentru muncitori) și vechime în funcție (pentru celelalte categorii de personal). Ea constituie o specie a vechimii în muncă. Într-adevăr, pentru ca o perioadă de timp să fie considerată vechime în specialitate ea trebuie să fie, în primul rând, recunoscută ca vechime în muncă (a se vedea Alexandru Țiclea, „Dreptul muncii”, ediția a VIII-a, revăzută și adăugită, Editura Universul Juridic, București, 2022, pagina 272).

69. Pe de altă parte, nici cele două acte normative care au reglementat succesiv profesia de consilier juridic — Decretul nr. 143/1955 privitor la organizarea și funcționarea Oficiilor Juridice și Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic — nu conțin dispoziții referitoare la perioadele care ar putea fi asimilate vechimii în funcția de consilier juridic.

70. Singurele prevederi în acest sens sunt cele cuprinse în art. 1 din Decretul nr. 474/1971 privind vechimea în munca juridică a absolvenților cu diplomă ai facultăților de drept, care ocupă funcții în sistemul organelor locale ale administrației de stat, stabilindu-se că „se consideră vechime în muncă juridică perioada de activitate desfășurată de absolvenți cu diplomă ai facultăților de drept, în funcția de secretar al comitetului executiv al consiliului popular, precum și în alte funcții pentru care se cer studii juridice superioare, din sistemul organelor locale ale administrației de stat; se consideră vechime în muncă juridică și perioada de activitate desfășurată de absolvenți cu diplomă ai facultăților de drept în funcțiile eligibile, de președinte, prim-vicepreședinte sau vicepreședinte al comitetului executiv al consiliului popular; de asemenea, se consideră vechime în muncă juridică și perioada de activitate desfășurată de absolvenți cu diplomă ai facultăților de drept în funcțiile prevăzute de alineatele precedente, la fostele sfaturi populare”.

71. Pentru a lămuri, așadar, chestiunea de drept referitoare la posibilitatea de a asimila stagiul militar obligatoriu cu vechimea în funcție/specialitate, se impun a fi analizate dispozițiile generale cuprinse în cele două legi care reglementează pregătirea populației pentru apărare.

72. Astfel potrivit art. 68 alin. 1 din Legea nr. 46/1996, „recruții chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen primesc de la agenții economice, de la instituțiile publice ori de la organele și autoritățile administrației publice la care sunt încadrați toate drepturile la zi, inclusiv compensația în bani a concediului de

odihnă neefectuat”, iar, potrivit art. 69, „contractele de muncă ale salariaților chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen sau cu termen redus ori pentru concentrare se mențin în condițiile prevăzute de lege”.

73. Și Legea nr. 446/2006 a preluat, inițial, în art. 73 alin. (1) prevederea potrivit căreia contractele de muncă ale salariaților chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen ori pentru concentrare se mențin, în condițiile prevăzute de lege, modificarea ulterioară, prin Legea nr. 128/2012, fiind în sensul următor: „contractele de muncă ale salariaților chemați pentru îndeplinirea serviciului militar în termen, pentru concentrare/mobilizare sau pentru participarea la antrenamentele/exercițiile de mobilizare se suspendă în condițiile prevăzute de lege”. Așadar, efectuarea stagiului militar obligatoriu nu reprezenta prin ea însăși o cauză de suspendare a contractului de muncă.

74. Din interpretarea corelată a acestor dispoziții cu cele enunțate anterior, referitoare la vechimea în muncă, reiese că perioada efectuării stagiului militar obligatoriu reprezintă deopotrivă vechime în muncă și vechime în specialitate/în funcție.

75. Concluzia logică, firească, a faptului că raportul de muncă subzistă și pe perioada stagiului militar obligatoriu este aceea că persoana în cauză păstrează funcția pe care o avea la momentul încorporării. Aceasta, întrucât întreruperea activității nu s-a realizat ca urmare a opțiunii sale, ci prin asumarea unei obligații legale, neîndeplinirea activităților specifice funcției în perioada stagiului militar fiind determinată de cauze obiective, neimputabile.

76. Se impune, așadar, a considera că perioada efectuării stagiului militar obligatoriu reprezintă vechime în muncă și în funcție, iar în cazul concret al prezentei sesizări reprezintă vechime în funcția de consilier juridic.

77. Raționamentul juridic expus se impune cu atât mai mult cu cât este în consonanță cu cel ce a condus la pronunțarea Deciziei nr. 11 din 20 februarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 313 din 12 aprilie 2023, prin care Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a statuat că, „în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 82 alin. (2), art. 86 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul

judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportate la dispozițiile art. 49 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, art. 1 și art. 3 alin. (3) din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, perioada în care, după numirea în magistratură, judecătorul sau procurorul a satisfăcut stagiul militar obligatoriu constituie vechime în magistratură”.

78. În considerentele deciziei s-a reținut că „atâta vreme cât legea organică specială privind statutul magistraților — Legea nr. 303/2004 — nu face referire expresă la situația magistratului aflat în efectuarea stagiului militar obligatoriu și, deci, nu oferă o soluție legislativă pentru această ipoteză, completarea acestei norme se impune a se face cu norma generală în domeniul protecției sociale, respectiv Legea nr. 263/2010, ținând seama de raportul dintre norma generală și cea specială, atunci când aceasta din urmă nu cuprinde dispoziții exprese care să epuizeze domeniul său de reglementare”.

79. *Mutatis mutandis*, câtă vreme Legea nr. 514/2003 privind organizarea și exercitarea profesiei de consilier juridic nu face referire la situația consilierului aflat în efectuarea stagiului militar obligatoriu, se impune completarea acesteia cu norma generală în domeniul protecției sociale, respectiv Legea nr. 263/2010, care prevede în art. 49 alin. (1) lit. c) că în sistemul public de pensii se asimilează stagiului de cotizare și perioadele necontributive, denumite în continuare *perioade asimilate*, în care asiguratul a satisfăcut serviciul militar ca militar în termen sau militar cu termen redus, pe durata legal stabilită.

80. Prin urmare, se va răspunde la întrebarea adresată de instanța de trimitere, astfel cum a fost reformulată, în sensul că, în interpretarea art. 49 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu reprezintă vechime în funcția de consilier juridic.

81. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, cu referire la art. 521 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale în Dosarul nr. 1.960/91/2023 și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea art. 49 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 1 și art. 3 din Legea nr. 46/1996 privind pregătirea populației pentru apărare, cu modificările și completările ulterioare, perioada în care o persoană care îndeplinea funcția de consilier juridic a satisfăcut stagiul militar obligatoriu, iar ulterior a fost numită în magistratură reprezintă vechime în magistratură.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 30 iunie 2025.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,
Raluca Emilia Leote

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 11% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	3.080	850	310
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.650		340
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	5.480		500
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	1.050		120
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	4.190		385
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.895		360
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.345		130

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

Pentru comenzi, accesați www.monitoruloficial.ro, Magazin online, Monitorul Oficial — apariții și abonamente.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2025 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	165	410	980	2.150	665	1.660	4.150	9.960	21.905
ExpertMO	120	300	745	1.780	3.920	1.175	2.930	7.325	17.575	38.660

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	80	195	490	1.175	2.575	765	1.915	4.780	11.475	25.240
ExpertMO	145	360	900	2.150	4.720	1.425	3.560	8.900	21.355	46.980

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	145 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2025.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

